

Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry

Toimintasuunnitelma 2018

Yhdistys edistää toiminnallaan luonnon- ja ympäristönsuojelua Oulussa ja pyrkii vahvistamaan kaupunkilaisten luontosuhdetta ja ympäristötuntemusta. Yhdistys osallistuu mahdollisuuksien mukaan Suomen luonnonsuojeluliiton ja sen Pohjois-Pohjanmaan piirin kampanjoihin ja tapahtumiin. Toimintamuotoja ovat jäsenille ja yleisölle tarkoitetut retket ja tapahtumat, sekä mahdollisesti kurssit ja opintopiirit. Kaupungin kaavoitusta ja muuta suunnittelua ja toimintaa seurataan tarkasti. Viranomaisille toimitetaan kirjallisia kannanottoja merkittävästi luontoon vaikuttavista kaavoista ja muista hankkeista sekä tarvittaessa valitetaan päätöksistä.

Kaikessa toiminnassa ovat tärkeänä mukana jäsenhankinta ja toimijavärväminen. Uudet tulijat otetaan avoimesti mukaan ja kartoitetaan, mitä he haluaisivat tehdä yhdistyksen hyväksi. Kuka tahansa saa ideoida ja toteuttaa haluamaansa toimintaa. Jos toiminta edellyttää rahavaroja yhdistykseltä, rahaa kysytään hallitukselta.

Toimintaa

Metsiensuojeluteema

Suomen luonnonsuojeluliiton vuoden 2018 teemana on metsiensuojelu. Myös Oulun yhdistys tuo esille metsien merkitystä toiminnassaan vuoden aikana ja pyrkii edistämään metsiensuojelua omalla toimialueellaan. Työsarkaa riittää, sillä Lapin eteläpuolisella alueella vain 2 % metsämaasta on suojeltu, kun tutkijoiden esittämä tavoite on 17 %, jotta lajiston uhanalaistuminen voitaisiin pysäyttää. Valtionhallinto pyrkii parantamaan metsien suojelua mm. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuus ohjelmalla, Metso-ohjelmalla, jota on jatkettu 2025 asti, mutta sen toteutukseen ei ole riittävästi varoja valtion budjetissa.

Vuoden aikana seurataan metsänkäsittelytoimia kaupungin alueella, erityisesti Oulun kaupungin omistamissa metsissä. Retkeilyn ja paikallistuntemuksen kartuttamisen avulla voidaan esittää kaupungille joidenkin säilyttämisen arvoisten metsien rauhoittamista.

Jatketaan mahdollisuuksien mukaan Metso-suojeluun soveltuvien alueiden kartoitusretkiä. Joitakin vuosia sitten toteutettu kartoitustyö innosti noin 10 toimijaa metsiensuojelutyöhön ja työn tuloksena muutamia kohteita saatiin suojelun piiriinkin. Oulun lähiseutu n. 70 km säteellä ehdittiin jo käydä läpi, joten aluetta tulisi jatkossa laajentaa.

Järjestetään vuoden aikana Oulun kuntapäätäjille koulutustilaisuus metsien monimuotoisuusasioista. Olisi tärkeää tuoda myös toista näkökulmaa, koska kaupungin metsäosasto tuo esille vain metsien taloudellista hyödyntämistä ja monimuotoisuus-, virkistys- ym. hyödyt ovat jääneet lähes huomiotta. Otollisinta olisi, jos seminaari voitaisiin pitää valtuustoseminaarina. Tällöin tilaisuus voitaisiin järjestää yhteistyössä jonkin isomman organisaation, esim. Oulun yliopisto, LUKE ym. kanssa.

Sanginjoen ulkometsä ja Loppulan toiminta

Sanginjoen ulkometsän suojelun puolesta on tehty työtä jo vuodesta 2004, jolloin jätettiin aloite sen suojelemiseksi. Suojelukampanjan aikana on ollut lukuisia käännteitä. Kesällä 2016 tarjoutui luontojärjestöille mahdollisuus vuokrata entinen metsänvartijantalo Loppula luontoharrastustoiminnan tukikohdaksi. Toiminta jatkui kesän ja syksyn 2017 ajan eri tapahtumien ja luontokahvilatoiminnan merkeissä.

Koska palaute Loppulan toiminnasta on ollut positiivista, tarkoitus on jatkaa luontokahvila- ja retkitoimintaa siellä myös vuonna 2018. Mikäli mahdollista, yhdistys haluaa solmia kaupungin kanssa pitempiaikaisen vuokrasopimuksen. Vuokratulujen kattamiseksi hankitaan sponsoreita toiminnalle ja muita yhdistyksiä toteuttamaan toimintaa talolla. Talvella talolla järjestetään tapahtumia satunnaisesti viikonloppuina, esim. latukahvila. Kesäkaudella kahvilaa pidetään auki säännöllisesti viikonloppuisin. Kahvilan pitoon haetaan mahdollisesti henkilöä työllistämistuen kautta. Keväällä laaditaan ulkometsän reiteistä reittikartta. Haetaan lupa merkitä uusi reitti Loppulasta Isokankaalle. Loppulan kahvilan kävijöille tehdään kesällä kysely toiveista ja kiinnostuksesta luontoon, mitä toivotaan meidän tekevän luonnon suojelemiseksi.

Sanginjoen ulkometsän suojelukampanjointia jatketaan tarpeen mukaan vuonna 2018. Pyritään vaikuttamaan siihen, että talouskäyttöön jäävällä osalla metsänhoitotoimet olisivat luonnon monimuotoisuutta ja virkistyskäyttöä tukevia.

Retkikerho ja luontoharrastustoiminta

Pyrimme yhdessä retkikerholaisten kanssa aktivoimaan Retkikerhoa, saamaan retkikerholaiset järjestämään lisää retkiä ja käynnistämään lisää harrastepiirejä. Selvitämme, mitkä seikat ovat aktiivisen toiminnan esteitä ja pyrimme löytämään uusia, kiinnostavia yhdessäolon muotoja. Retkikerho on ainutlaatuinen, yli 600 ihmisen yhteisö, jolla ei ole hallitusta tai muuta muodollista hallintoa. Retkikerho on portti Luonnonsuojeluliiton jäsenyyteen ja toimijaksi ryhtymiseen. Retkikerho on tarkkailupaikka, jossa voi 'turvallisen matkan päästä' tutustua luonnonharrastajiin ja -suojelijoihin ennen päätöstä liittyä Luonnonsuojeluliiton jäseneksi.

Seuraavat retkitapahtumat toteutetaan varmasti:

Pihabongaus tammikuun lopussa

Hanhiretki huhtikuussa bussilla Limingan ja Tyrnävän lintupaikoille

Luonnonkukkien päivä kesäkuussa, kasviretki

Suomen luonnonpäivä elokuussa

Joutsenretki Hailuotoon lokakuussa bussilla

Jatkamme luonnonhoitotöitä Puomitien niityllä Hietasaareissa ja jättipalsamin kitkentää eri puolella Oulua. Osallistumme myös luonnonsuojelupiirin talkookohteiden hoitoon Pyhäjoella, Kiimingin Haaraojalla ja Muhoksen Sarviselänkankaalla.

Kaupunkiluonnon suojelu

Kansallisen kaupunkipuisto -kampanjan toteutusta jatketaan vuonna 2018. Kampanja palvelee parhaiten kaupunkiluonnon ja erityisesti jokisuiston luonto- ja kulttuuriympäristöjen suojelua. Se tuo alkuvaiheessa Luonnonsuojeluliitolle runsaasti positiivista tunnettuutta. Kampanja avaa Suomen luonnonsuojeluliitto Oululle pääsyn yksityishenkilöiden ja yhteisöjen verkostoihin, joiden kautta voimme vaikuttaa tehokkaasti.

Kampanjassa tehdään jo v. 2017 dokumentaatiomatkat kahteen kaupunkiin, joissa on kansalliset kaupunkipuistot. Videoituja dokumentteja ja muuta kerättyä aineistoa käytetään Oulun kansallisen kaupunkipuistohankkeen ja -kampanjan edistämiseen, esittelyihin sekä neuvotteluihin kaupungin päättäjien, viranhaltijoiden, kansalaisyhteisöjen, yritysten, instituutioiden yms. kanssa.

Hietasaaren ja muiden arvokkaiden kulttuuriluontoympäristöjen säilymiseen pyritään vaikuttamaan. Keinoina ovat mm. kulttuurikävelysten järjestäminen, päättäjien kouluttaminen ja keskustelut (vrt. myös kansallinen kaupunkipuistokampanja).

Tuiranpuiston luonto- ja kulttuuriarvojen säilyttämiseksi tehdään työtä. Puiston itäreunan rakennuksille ollaan miettimässä uutta käyttöä ja puiston eteläreunalle lisärakentamista. Vaarana on, että arvokasta puistometsää joudutaan kaatamaan. Myös alueen keskellä olevien vielä kunnostamatta olevien rakennusten kohtalo on epäselvä, samoin kanavan varren puusepänverstaan. Vaikutetaan kaavoitustyöhön, kerrotaan oululaisille puiston arvoista esimerkiksi yleisötilaisuuksien ja retkien avulla. Tehdään yhteistyötä muiden tahojen, kuten Tuiran suuralueen yhteistyöryhmän kanssa.

Vaikuttamistyö

Pyritään monia eri vaikutuskanavia hyödyntäen vaikuttamaan Oulun kaupungin ympäristövaikutuksiltaan merkittäviin päätöksiin ja toimenpiteisiin, jotta Oulun ja oululaisten ympäristölle ja luonnon monimuotoisuudelle aiheuttamia haittoja onnistutaan pienentämään aiempaa kehityskulkua tehokkaammin. Tärkeitä vaikuttamisen kohteita ovat mm. hankintapolitiikka, liikenneratkaisut, energiahuolto, rakentamisen ohjaus ja maankäyttö.

Yhdistys ei ole viime aikoina kovin aktiivisesti ottanut kantaa kaupungin kaavoitus- ja rakennushankkeisiin. Tämä olisi kuitenkin tärkeää, jotta luontoalueita saataisiin säästettyä myös kaavoituspaineissa ja että ympäristönäkökulma huomioitaisiin paremmin hankkeissa.

Lisätään myös omaa osaamistamme kaavoitus-, maankäyttö- ja suunnitteluasioista. Pyydetään aluepäällikkö Merja Ylöstä järjestämään paikallistoimijoille koulutusta, jossa opiskellaan kaavakommentoinnin perusteita esimerkiksi muutamien esimerkkitapausten kautta. Myös muita luennoijia voisi olla, esim. Suomen luonnonsuojeluliitosta tai Oulun kaupungilta.